

Razgovor

ZAMJENIK MINISTRA GOSPODARSTVA ALEN LEVERIĆ

Istra najuspješnija u povlačenju EU novca

U 2014. godini istarski poduzetnici su iz Operativnog programa Ministarstva gospodarstva za razvoj industrije dobili 2,6 milijuna bespovratnih kuna, što je gotovo 200 tisuća kuna više nego 2013. godine. Glavna uloga je na poduzetnicima, pa i ovim putem pozivam lokalno vodstvo i poduzetnike, da zajedničkim snagama krenu u još bolju godinu za Istarsku županiju, a time i za ukupan gospodarski razvoj

Razgovarala **Daniijela BASIĆ-PALKOVIĆ**

Kako biste ocijenili uspješnost Istarske županije kada je riječ o povlačenju europskih sredstava namijenjenih sektoru gospodarstva?

Istra je sigurno jedna od najpripremljenijih i najuspješnijih županija kako u javnom, tako i u privatnom sektoru, kada govorimo o projektima za EU fondove.

Bespovratni novac

Naime, korisnici iz Istarske županije sudjelovali su do sada u 320 projekata, a pripremaju i projekte za kandidiranje na Strukturne fondove EU za razdoblje od 2014. do 2020. godine, čija je vrijednost oko 190 milijuna eura.

Koliko je Istra povukla sredstava u sklopu Operativnog programa regionalnih potpora za ulaganje u opremu tijekom 2014. godine?

Ove godine su poduzetnici iz Istarske županije iz Operativnog programa Ministarstva gospodarstva za razvoj industrije dobili 2,6 milijuna bespovratnih kuna, što je gotovo 200 tisuća kuna više nego 2013. godine.

No, kako je Ministarstvo za tu namjenu u 2013. godini dodijelilo 120, a u 2014. godini 132,5 milijuna kuna, rezultati su mogli biti i bolji. Stoga je to je signal poduzetnicima da moraju bolje pripremiti programe, kojima se privlači bespovratan državni novac za povećanje konkurentnosti industrije i općenito poduzetnika. Pozivam još jednom sve istarske poduzetnike da apliciraju za sredstva u 2015. godini, jer će Ministarstvo gospodarstva opet osigurati jak fond.

Mi smo tu da pomognemo, da osiguramo zakonski okvir povoljan za investiranje i poslovanje te da osiguramo poticaje

onima koji se žele i mogu razvijati.

Koliko ste zadovoljni investicijama iz područja gospodarstva na području Istre? Čini se da kao i ostatku zemlje investicije nedostaju ili ih uopće nema. Što nas po tom pitanju čeka u 2015. godini i očekujete li napredak?

Izravna inozemna ulaganja u Hrvatsku u prvoj polovici 2014. godine su četiri puta više nego u cijeloj 2013. godini i dvostruko više nego 2011. godine. Od lipnja 2012. do lipnja 2013. godine, prijavljeno je i napravljeno više reformi u gospodarstvu nego u razdoblju od 2007. do lipnja 2012. godine, a rezultat toga je da je Hrvatska prema ocjeni lakoće poslovanja Svjetske banke napredovala s 89. na 65. mjesto od 189 zemalja. Naravno da to nije dovoljno, ali kontinuirano se radi na tome da se investicije povećaju na državnoj i lokalnoj razini. Na razini županije to radimo u suradnji s lokalnom upravom, a tu i oni moraju biti aktivniji i stvoriti atraktivnije mikro uvjete za investiranje.

No, bez obzira na sve kritike, napravili smo puno, a vidljivi su i konkretni rezultati. Ogromne pomake smo napravili u energetskom sektoru koji je temelj gospodarskog razvoja zemlje, ali ujedno i pokretač razvoja gospodarstva. U industriji smo, ciljanim potporama i strategijom razvoja, pokrenuli pozitivne

Alen Leverić

tokove. Primjerice, tijekom cijele 2014. godine znatno raste hrvatski izvoz, u odnosu na godinu ranije dok istodobno uvoz raste duplo sporije.

Jako sam zadovoljan činjenicom da je pokrivenost uvoza izvozom znatno bolja nego prošlih godina. Nažalost, građevinski sektor i dalje značajno negativno utječe na BDP. Ipak, važno je naglasiti da raste izvoz najvažnije prerađivačke industrije, ali da se oporavlja i maloprodaja u Hrvatskoj.

Na koji način županije mogu povećati konkurentnost i biti važan katalizator u jačanju i poticanju gospodarstva?

Ne libimo se mijenjati dijelove Zakona o strateškim investicijama

Da dodatno umirim sve one kritičare koji nemaju pravih argumenata, kao i svaki strateški projekt, i Plomin C ima svoj projektni pristup, provedene analize, odgovorne osobe, a i ne libimo se mijenjati dijelove Zakona o strateškim investicijama kako bismo uvijek pravovremeno reagirali i omogućili još bolje rezultate. Iako time riskiramo stvaranje krive slike u javnosti, odnosno dodatni nepravdano negativni publicitet, ova Vlada i ovo Ministarstvo neće zaradivati svoje političke bodove glumeći nepogrešivo već mjerljivim rezultatima koji će doprinijeti poboljšanju gospodarskog stanja u Republici Hrvatskoj.

panija osigurala gotovo 300 tisuća kuna. Iskoristit ću ovu priliku da Istrijanima čestitam na odličnom korištenju naših mjera. Naravno da sam posebno ponosan i sretan zbog te činjenice ne samo kao zamjenik ministra gospodarstva, već i kao član HNS-a, stranke koja je iznimno važan dio ovdajšnje vladajuće koalicije - te kao rođeni Puležan.

Lokalna zajednica

Nadalje, opet na red dolazi lokalna zajednica, naravno i država, koji trebaju moći prepoznati potrebe investitora i olakšati im proces investiranja u projekte koje nudimo.

No, i na lokalnoj je samoupravi da pruži svoj doprinos u poboljšanju efikasnosti javne uprave koja poduzetnicima osigurava rješenje svih administrativnih prepreka u najkraćem mogućem roku.

Ne sumnjam kako će Istarska županija nastaviti u dobrom smjeru te još boljim rezultatima dodatno podići ljestvicu efikasnosti i konkurentnosti. Uostalom, Istra je uvijek povlačila napredne i prave poteze za napredak svoje županije - na svim njenim razinama.

Plomin C proglašen je strateškim projektom za RH, no dio građana i udruga i dalje se protivi izgradnji trećeg bloka. Je li po Vama Plomin ekološki prihvatljiv projekt?

Izgradnjom Plomina C zamijenit će se zastario pogon Plomina 1 i povećati ekološki standardi. No, osim ekološkog aspekta, dopustite da vam ukažem na još nekoliko vrlo važnih činjenica.

Tako veliki projekt kao što je to TE Plomin C ima niz pozitivnih financijskih učinaka na lokalnu zajednicu. Strateška procjena javnog interesa izgradnje zamjenskog bloka TE Plomin C, potvrdila je korist za lokalnu zajednicu, regiju i državu. Studija je pokazala da o poslovanju TE Plomin ovisi 35 regionalnih tvrtki i blizu 250 radnika iz deset općina i gradova Istarske i Primorsko-goranske županije.

Izgradnja TEP C trajeć će oko četiri godine. Već u roku od nekoliko mjeseci broj radnika na gradilištu doseći će brojku 500, a u

maksimumu koji bi mogao trajati i godinu dana na gradilištu će biti 1.250-1.300 radnika. Izgradnja će dovesti do naglog porasta potražnje za uslugama poput opskrbe prehranbenim proizvodima, proizvodima široke potrošnje, uslugama prehrane i noćenja te ostalim ugostiteljskim uslugama.

Značajan pozitivan doprinos je mogućnost sudjelovanja lokalne industrije i uslužnih djelatnosti tijekom izgradnje. Od boravka radnika tijekom izgradnje procjenjuje se prihod od 45 milijuna kuna godišnje (smještaj, hrana, ostalo), u trajanju od tri godine što je oko 135 milijuna kuna tijekom izgradnje.

U ukupnoj investiciji može se očekivati i gotovo 40-postotni udjel domaće industrije. Vrijednost investicije građevinskih radova procjenjuje se na 120 do 140 milijuna eura, od čega značajan dio može pripasti domaćoj industriji, lokalnim građevinskim i prijevoznim tvrtkama. Da rezimiram, primjenjivat će se najviši ekološki standardi te će se razvijati lokalno, ali i ukupno gospodarstvo.

Prognoza za 2015.

Za kraj, kakva su vam očekivanja i prognoze za hrvatsko gospodarstvo u 2015. godini?

Ova će godina biti bolja no što je to bila prethodna u kojoj su znatno promijenjeni negativni trendovi. Uostalom, na tom provođenju brojnih mjera i prilagođavanju zakonskih okvira kako bi u što je moguće većjoj mjeri osigurali stvaranje kvalitetnijih i boljih plaćenih radnih mjesta, razvoj gospodarstva te povećanje životnog standarda, intenzivno radi Ministarstvo gospodarstva, ali i cijela Vlada. Mora se imati na umu i kakvo smo stanje zatekli, a koje je izazivano godinama, no ne želim to posebno isticati kao nekakav možebitan alibi. Itekako sam svjestan činjenice da građani, kao uostalom i sam osobno, želimo da pozitivne promjene donesu brže, vidljivije i opipljivije rezultate, ali svi moramo biti svjesni činjenice da promjene ne dolaze preko noći, a ono na čemu ova Vlada radi nisu brzopletne, populističke mjere, nego dugoročne mjere koje donose održive rezultate.

Županija nastavlja s EU projektima

Razgranata mreža suradnje s partnerima iz inozemstva, članstva u međunarodnim organizacijama, djelovanje Ureda u Bruxellesu doprinijeli su bogatom iskustvu i broji od preko 300 projekata financiranih iz EU i drugih međunarodnih fondova za sve subjekte iz Istarske županije

Istarska županija godinama drži vodeće mjesto u pripremi i provedbi projekata financiranih iz EU fondova. Razgranata mreža suradnje s partnerima iz inozemstva, članstva u međunarodnim organizacijama, djelovanje Ureda u Bruxellesu doprinijeli su bogatom iskustvu i broji od preko 300 projekata financiranih iz EU i drugih međunarodnih fondova za sve subjekte iz Istarske županije. Kao punopravni članici Europske unije Hrvatskoj su dostupni strukturni fondovi i mogućnosti financiranja velikih infrastrukturnih projekata iz domene gospodarstva i poljoprivrede, socijalne, zdravstva, školstva i turizma.

S otvaranjem novih mogućnosti financiranja projekata iz EU fondova, Istarska županija intenzivno i permanentno kroz protekle godine ulaže u edukaciju svojih zaposlenika, djelatnika agencija i institucija u nejezinom vlasništvu, zaposlenika gradova i općina te budućih EU stručnjaka iz javnog i civilnog sektora. Kroz EU projekt ADRIGOV financiran kroz program prekogranične suradnje IPA Adriatic 2007-2013, u dvije godine educirano je ukupno 400-tinjak ljudi u Centru za EU i međunarodnu suradnju u Balamu.

Projekti u provedbi

U Istarskoj županiji u implementaciji je nekoliko višegodišnjih EU projekata kojima ukupna vrijednost za Istarsku županiju i njezine agencije u periodu 2013. i 2014. godine iznosi devet milijuna eura. U 2014. godini u provedbi je ukupno bio 21 EU projekt različiti

Među najvažnije planirane projekte spada projekt obnove 12 objekata unutar povijesne jezgre naselja Završje

tih Upravnih odjela Istarske županije,

Istarska razvojna agencija implementirala je sedam EU projekata, Agencija za ruralni razvoj Istre tri, Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva pet, Istarska regionalna energetska agencija IRENA pet projekata, dok je Zavod za prostorno uređenje Istarske županije pri kraju provedbe jednog projekta.

Programi prekogranične suradnje IPA Adriatic 2007-2014 i Slovenija-Hrvatska 2007-2013 bili su najplodonosniji i najuspješniji za Istarsku županiju i njezine upravne odjele. U provedbi je trenutno pet strateških projekata financiranih iz IPA Adriatic CBC 2007-2013 programa: projekt HERA kojeg implementira Upravni odjel za kulturu Istarske županije, projekt „Networking for Drinking Water Supply in Adriatic Region DRINKADRIA“ ukupne vrijednosti 190.000 eura za Upravni odjel za održivi razvoj, te projekti koje provodi Upravni odjel za međunarodnu suradnju i europske poslove: „Adriatic Holistic Forest Fire Protection“ ukupne vrijednosti za Istarsku županiju 469.546 eura, „ALTERENERGY“ s 478.271 eura ukupne vrijednosti za Istarsku županiju i „Europe Adriatic SEA-WAY“ sa proračunom u visini od 467.862 eura.

Krajem 2014. godine u provedbu su krenuli projekti financirani iz 3. poziva programa prekogranične suradnje Slovenija-Hrvatska, primjerice projekti „Parenzana Magic“ i „ŽIVO!“.

Projekt „Školovanje bez diskriminacije-ulog u tolerantno društvo“ prvi je projekt Istarske županije koji se financira iz Europskog socijalnog fonda. Uspješno je kandidiran na pozivu „Osiguravanje pomoćnika učenicima s teškoćama u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama“, s proračunom od 3,6 milijuna kuna od čega je sufinanciranje ESF-a 3,2 milijuna, a sufinanciranje Istarske županije iznosi 441.890 kuna. Cilj projekta je osigurati uspostavu sustava i provedbu uključivanja svih učenika s

teškoćama u nastavu u redovitim i posebnim osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama u Istarskoj županiji u školskoj godini 2014/2015.

Projektom je educirano 60-tak pomoćnika u nastavi koji su početkom listopada 2014. započeli s radom u školama na području Istarske županije.

Projektom se planira prenamjena objekata u smještajne kapacitete u okviru difuznog hotela, te javne prostore u službi difuznog hotela. Kako se radi o objektima koji su zasebne jedinice, raspršene po naselju, hotel će biti organiziran kao difuzni hotel na adresi Giardini 2, u partnerstvu Grada Pule, Istarske županije, Istarske razvojne agencije - IDA i Zaklade za poticanje partnerstva i razvoj civilnog društva. Deseti po redu EDIC centar za stanovnicima Završja, poduzetnicima, mladima i svim pojedincima koji žele dobiti informacije o Europskoj uniji ili trebaju neki konkretan podatak o svojim pravima kao građanima Europske unije.

Istarska županija s otvaranjem mogućnosti financiranja infrastrukturnih projekata kroz Europske strukturne i investicijske fondove, točnije „Operativni program za konkurentnost i koheziju 2014.-2020.“, „Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali za razdoblje 2014.-2020.“, Program

teškoćama u nastavu u redovitim i posebnim osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama u Istarskoj županiji u školskoj godini 2014/2015. Projektom je educirano 60-tak pomoćnika u nastavi koji su početkom listopada 2014. započeli s radom u školama na području Istarske županije.

Projektom se planira prenamjena objekata u smještajne kapacitete u okviru difuznog hotela, te javne prostore u službi difuznog hotela. Kako se radi o objektima koji su zasebne jedinice, raspršene po naselju, hotel će biti organiziran kao difuzni hotel na adresi Giardini 2, u partnerstvu Grada Pule, Istarske županije, Istarske razvojne agencije - IDA i Zaklade za poticanje partnerstva i razvoj civilnog društva. Deseti po redu EDIC centar za stanovnicima Završja, poduzetnicima, mladima i svim pojedincima koji žele dobiti informacije o Europskoj uniji ili trebaju neki konkretan podatak o svojim pravima kao građanima Europske unije.

Istarska županija s otvaranjem mogućnosti financiranja infrastrukturnih projekata kroz Europske strukturne i investicijske fondove, točnije „Operativni program za konkurentnost i koheziju 2014.-2020.“, „Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali za razdoblje 2014.-2020.“, Program

teškoćama u nastavu u redovitim i posebnim osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama u Istarskoj županiji u školskoj godini 2014/2015. Projektom je educirano 60-tak pomoćnika u nastavi koji su početkom listopada 2014. započeli s radom u školama na području Istarske županije.

Cjeloživotno učenje

Krajem listopada 2014. s radom je započeo Informatički centar Europe Direct (EDIC) Pula-Pola, jedan od centara Europske komisije namijenjen pružanju informacija europskim građanima. Centar je otvoren u središtu Pule na adresi Giardini 2, u partnerstvu Grada Pule, Istarske županije, Istarske razvojne agencije - IDA i Zaklade za poticanje partnerstva i razvoj civilnog društva. Deseti po redu EDIC centar za stanovnicima Završja, poduzetnicima, mladima i svim pojedincima koji žele dobiti informacije o Europskoj uniji ili trebaju neki konkretan podatak o svojim pravima kao građanima Europske unije.

Istarska županija s otvaranjem mogućnosti financiranja infrastrukturnih projekata kroz Europske strukturne i investicijske fondove, točnije „Operativni program za konkurentnost i koheziju 2014.-2020.“, „Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali za razdoblje 2014.-2020.“, Program

denih s potrebama turističkog gospodarstva; podizanje kvalitete usluga u turizmu i ugostiteljstvu uvođenjem kvalitativnog pristupa u provedbi programa obrazovanja, stručnog usavršavanja i osposobljavanja te povećanje broja stručnih kadrova sposobnih za pružanje usluga visoke dodane vrijednosti u turizmu i ugostiteljstvu.

Zadružna mljekara

Projektom se planira izgraditi i opremiti Centar u Rovinju, izraditi nastavne programe te organizirati aktivan rad centra. U sklopu pripreme projekta i izrade dokumentacije za kandidiranje projekta na odobreni „Operativni program Kohezija i konkurentnost RH 2014-2020“ Ministarstvo turizma je u 2014. godini odobrilo 500.000 kuna za financiranje tehničke dokumentacije.

Još jedan važan projekt Istarske županije je „Centar novih tehnologija Vidikovac“ sa jasnim ciljem ulaganja u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje. Planirane aktivnosti projekta između ostalog uključuju izgradnju i opremanje CNT Vidikovca, organiziranje rada CNT Vidikovac te njegovu promociju među potencijalnim korisnicima i javnosti.

Upravni odjel za poljoprivredu Istarske županije radi na nekoliko projekata navodnjavanja poljoprivrednih površina na području županije sa ciljem opstanaka, unapređenja i razvoja poljoprivredne proizvodnje, ruralnih krajeva i gospodarstva Istarske županije. Planira se unaprijediti sustave navodnjavanja na području Poreštine, Bujštine, Labinstine, Puljštine i Pazinštine kroz desetak pilot projekata, a priprema se i projekt izgradnja akumulacije Kotli/Benčići.

S ciljem poboljšanja poljoprivredne i stočarske proizvodnje, udruživanja poljoprivrednih proizvođača-prerađivača i zaštite i valorizacije autohtonih proizvoda, planiraju se sljedeći projekti: Zadružna mljekara - objekt za prerađu mlijeka i proizvodnju sira; Medara - pogon za prerađu meda i pčelinjih proizvoda; Pogon za prerađu šumskih plodova i javna klaonica - papkara i kopitara.

EU TRGOVINA: EUROPSKA KOMISIJA POTAKLA ČLANICE DA ZAŠTITE MALE PROIZVOĐAČE HRANE

Bruxelles štiti male tvrtke od velikih

Europska komisija reagirala je na sve nepovoljniji položaj malih proizvođača, te trgovaca hranom na tržištu unije. Naime, sve je više podataka da se male tvrtke i proizvođači ne mogu nositi s uvjetima koje pred njih postavljaju golemi trgovački lanci, te da propadaju zbog pogoršanih poslovnih odnosa.

Na hrvatskom tržištu mnogo je primjera da se obiteljska poljoprivredna gospodarstva, zadruge i manji proizvođači hranom ne mogu probiti do polica megamarketa što ih drže velike trgovačke kompanije, te da, ako to i uspiju, dugo ne mogu naplatiti svoja potraživanja.

Stoga je nova Komunikacija Europske komisije o nepoštenim trgovačkim praksama i u nas pala na

Komunikacija EK predlaže sprečavanje uočene nepoštenih trgovinskih prakse ● Članice EU su definirale nepoštenu trgovinu

plodno tlo, iako se ne radi o regulatornoj inicijativi na razini Europske unije. Dakle, nije riječ o direktivi EK (sa snagom zakona), nego o važnom poticaju državama članicama da u nacionalnim okvirima uspostave jednake tržišne uvjete za sve poduzetnike u lancu opskrbe, neovisno o njihovoj veličini.

U briselskoj euro-vladi uočili su da prehrambeni proizvod na putu do kupca prolazi kroz opskrbi lanac sastavljen od proizvođača, prerađivača i trgovaca koji dodaju svoj doprinos u smislu kvalitete i vrijednosti proizvoda, ali da oni imaju vrlo različitu razinu pregovaračke snage. Razlika u "snazi" (či-

taj - veličini) strana u trgovačkim pregovorima često dovodi do tzv. nepoštenih trgovačkih praksi.

Komunikacijom o "rješavanju problema nepoštenih trgovačkih praksi među poduzećima u lancu opskrbe hranom" Europska komisija stoga nastoji potaknuti države članice da pronađu načine da zaštite male proizvođače hrane i trgovce na malo od nepoštenih trgovačkih praksi njihovih trgovinskih partnera koji su, u usporedbi s njima, nerijetko puno veći i jači poduzetnici.

Nepoštenih trgovačkih prakse za male i srednje poduzetnike mogu imati niz izravnih posljedica, kao što

su nemogućnost da opstanu na tržištu, ostvare nova ulaganja ili šire svoje aktivnosti preko granica. Donošenje ovog akta, komisija obrazlaže potrebom da se uspostave jednaki tržišni uvjeti za male i srednje poduzetnike u lancu opskrbe i maloprodaje.

Najčešći slučajevi nepoštenih trgovačkih prakse uključuju situacije kao što su izbjegavanje ili odbijanje da se ključni trgovački uvjeti sastave napismeno, zloupotrebljavanje neodređenih, dvosmislenih ili nepotpunih uvjeta ugovora, te prekomjerno i često prenošenje troškova ili rizika na drugu, slabiju ugovornu stranu. Uz to, primijećeno je kako snažniji trgovinski partneri upotrebljavaju povjerljive informacije u vlastitu korist, te nepošteno raskidaju poslovne odnose s manjim partnerima.

Komunikacija Europske komisije predlaže nekoliko načina za rješenje tog značajnog problema u trgovinskim odnosima. Najvažniji dio je prihvaćanje Inicijative za opskrbni lanac na tržištu, kojem bi poduzetnici pristupili dobrotoljno. Smatra se kako bi na taj način poduzetnici mogli u izravnom kontaktu lakše rješavati sporove koji se odnose na nepoštenu trgovačku praksu. Predlaže se i uspostava nacionalnih platformi u okviru Inicijative za opskrbni lanac.

U Europskoj komisiji ustvrdili su kako su neke zemlje članice aktivne u rješavanju problema malih proizvođača hrane i odnosa kojeg prema njima imaju veliki trgovinski lanci. Neke zemlje definirale su nepoštenih trgovinskih prakse, ali ne na jednak način.

Te nacionalne definicije kreću se od vrlo općenitih opisa, do detaljnih popisa zabranjenih praksi. Treba reći kako neke države članice uopće ne poduzimaju nikakve posebne mjere protiv nepoštenih trgovačkih praksi.

Stoga u Europskoj komisiji poručuju da bi za učinkovito rješavanje problema nepoštenih trgovačkih praksi diljem EU-a, a posebno preko granica, bio koristan zajednički dogovor o pravilima za njegovo rješavanje. Naravno, da bi nova pravila zaživjela u cijeloj Europskoj uniji, potrebno je znatno više od "komunikacije" Europske komisije, ali važno je znati kako problem kojeg susreću mali proizvođači hrane i trgovci s velikim i jačim trgovinskim partnerima nije ostao nezamijećen.

Dubravko GRAKALIĆ

HRVATSKOJ 6,9 MILIJARDI EURA IZ EUROPSKOG FONDA ZA REGIONALNI RAZVOJ

Čak 60 posto sredstava za jačanje konkurentnosti

Zahvaljujući ulaganju europskih sredstava dodatnih milijun građana trebalo bi osjetiti učinke boljeg sustava vodoopskrbe i obrade otpadnih voda. Sredstva iz EFRR-a koristit će se i za razvoj energetske učinkovitosti u javnim zgradama i stambenim jedinicama te za stvaranje izvora obnovljive energije na lokalnoj razini

Hrvatska će dobiti 6,9 milijardi eura iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) i Kohezijskog fonda, i to zahvaljujući Operativnom programu za konkurentnost i koheziju za razdoblje od 2014. do 2020. koji je odobrila povjerenica za regionalnu politiku Corina Crețu.

Najviše sredstava za konkurentnost

Povjerenica Crețu komentirala je donošenje programa rekavši da joj je iznimno drago što će Hrvatska strateški iskoristiti Europski fond za regionalni razvoj i Kohezijski fond za poticanje inovacija i gospodarske konkurentnosti. "To će hrvatskim građanima donijeti konkretne koristi, a hrvatsko gospodarstvo usmjeriti na put oporavka od recesije. Ujedno, na taj će način iskoristiti sve što nudi europsko unutarnje tržište, istaknula je povjerenica za regionalnu politiku.

Gotovo šezdeset posto sredstava iz EFRR-a namijenjeno je jačanju konkurentnosti hrvatskog gospodarstva. Tim će se sredstvima

jačati znanstvena izvrsnost, ulagati u istraživanja i inovacije te podržavati prijenos tehnologija u poslovnom sektoru. Očekuje se da će u razdoblju provedbe programa to rezultirati 67-postotnim povećanjem broja prijava za patente.

Malim i srednje velikim poduzećima u Hrvatskoj pogodovat će bolji pristup financiranju te razvoj visokokvalitetnih poslovnih usluga. Potaknut će se i širenje širokopojasnih mreža nove generacije - očekuje se da će se dostupnost širokopojasnog pristupa Internetu povećati s 33 posto kućanstava, koliko ih je 2013. imalo takav pristup, na 53 posto na kraju razdoblja financiranja.

Također, znatan dio sredstava iz Kohezijskog fonda iskoristit će se kako bi se Hrvatska lakše prilagodila direktivama EU-a iz područja gospodarenja otpadom i vodoopskrbe. Zahvaljujući ulaganju europskih sredstava, dodatnih milijun građana trebalo bi osjetiti učinke boljeg sustava vodoopskrbe i obrade otpadnih voda.

Sredstva iz EFRR-a koristit će se i za razvoj energetske učinkovitosti u javnim zgradama i stambenim

Za snažnije gospodarstvo najviše novaca

Koji su glavni prioriteti ulaganja u Hrvatskoj?

- **Prioriteti ulaganja u razdoblju od 2014. do 2020. određeni su Sporazumom o partnerstvu s Europskom komisijom. Glavni**
- **prioriteti obuhvaćaju: jačanje konkurentnosti gospodarstva,**
- **povećanje sudjelovanja u tržištu rada, bolje obrazovanje i vještine, čime će se smanjiti stopa siromaštva, a u skladu s**
- **regionalnim razlikama. Prioriteti su i očuvanje i održavanje zdravog okoliša, zaštita prirodnih resursa i baštine, prilagodba klimatskim promjenama. Ulagati će se i u jačanje administrativnog kapaciteta, poboljšanje učinkovitosti javne uprave te veće sudjelovanje civilnog društva i socijalnih partnera.**

jedinicama te za stvaranje izvora obnovljive energije na lokalnoj razini. Očekuje se da će potrošnja energije u renoviranim javnim zgradama iznositi svega dvadeset posto trenutne potrošnje.

Energetska učinkovitost

Daljnijim razvojem mreže Natura 2020. u Hrvatskoj pridonijet će se očuvanju biološke raznolikosti i ekosustava. U prometnom će sektoru EFRR i Kohezijski fond ojačati povezanost Hrvatske s transeuropskim pro-

metnim mrežama, podržati modernizaciju dubrovačke zračne luke, povezati otoke s kopnom, razviti održivu gradsku mobilnost u velikim gradovima te poboljšati sigurnost na cestama.

Naposljetku, ERFF će poslužiti i kao dopuna programa "Učinkoviti ljudski resursi" (Europski socijalni fond) u sektoru obrazovanja (e-škole) i stručnog osposobljavanja, razvoja usluga u okviru zajednice te razvoja primarnih zdravstvenih usluga.

D. BAŠIĆ-PALKOVIĆ

Vijesti iz Strasbourga

EUROZASTUPNIK IVAN JAKOVČIĆ O ZELENOM GOSPODARSTVU I SREDSTVIMA ZA PROJEKTE

Ispuštanje stakleničkih plinova iz goriva

Zastupnik IDS-a u Europskom parlamentu Ivan Jakovčić na plenarnoj sjednici u Strasbourgu podržao je uvođenje strožih ekoloških standarda kakvoće goriva koja pokreću cestovna vozila. Jakovčić se zauzeo za poštivanje svih ciljeva postavljenih programom Europa 2020, posebice onih koji se odnose na smanjenje ispuštanja stakleničkih plinova iz goriva koja koriste vozila u cestovnom prometu za 6 posto do kraja 2020.

Od Europske komisije je zatražio da pritom vodi

računa o problemima na koje, zbog svojih specifičnosti, u ispunjavanju postavljenih ciljeva smanjenja stakleničkih plinova nailaze pojedine zemlje članice.

-Odlučno zagovaram zeleno gospodarstvo i ulaganja u zeleno gospodarstvo. Međutim, Europska komisija mora voditi računa o problemima na koje nailaze pojedine zemlje članice, poput Estonije u ispunjavanju postavljenih ciljeva smanjenja ispuštanja stakleničkih plinova. Naime, nije prihvatljivo da uvođenje strožih eko-

loških standarda kakvoće goriva za cestovna vozila zbog specifičnih nacionalnih okolnosti dovodi do gubitka radnih mjesta u pojedinim članicama EU, istaknuo je Jakovčić.

Naime, Direktivom o kakvoći goriva, Europska komisija uvodi strože standarde kakvoće goriva koja pokreću cestovna vozila, građevinske strojeve i traktore. Ta je Direktiva dio paketa smanjenja ispuštanja stakleničkih plinova do 2020. za 20 posto. Govoreći na plenarnoj sjednici EP-a u Strasbourgu o Programu

rada Europske komisije za 2015. Jakovčić je također naglasio da su ulaganja, razvoj i rast ključne točke tog Programa.

Zauzeo se za stvaranje energetske unije i jedinstvenog digitalnog tržišta što se može smatrati petom temeljnom slobodom Unije. Zaključio je da u sinergiji sa članicama, ali i s regijama i gradovima ova EK može Europu pokrenuti naprijed.

-Nedvojbeno je da je Europska komisija pred velikim iskušenjima jer mora ponuditi konkre-

tan program izlaska europskog gospodarstva iz krize. U nekim članicama EU zabilježen je lagani oporavak. Međutim u većini zemalja takvih znakova još nema. U tom kontekstu pred Junckerovom Komisijom je u 2015. ogroman posao. U tome ima našu podršku. No Juncker mora brzo i konkretno pokazati na koji će način u sljedećih pet godina pokrenuti velika ulaganja širom Europe, istaknuo je Jakovčić. Ističe da novi programi ulaganja europskog nov-

ca ne smiju zaobići nove članice, među kojima je i Hrvatska.

-Hrvatska mora dobiti svoj dio "kolača". Vjerujem da će Europska komisija pokazati razumijevanje za projekte koje je Hrvatska kandidirala za razdoblje od 2015. do 2019. godine, kazao je. Inače, u ovogodišnjem programu rada Europske komisije prioriteti su rast i zapošljavanje. Temelj programa je i provedba investicijskog plana teškog 315 milijarda eura.

D.BAŠIĆ-PALKOVIĆ

DIREKTOR BORIS SABATTI O 15 GODINA DJELOVANJA ISTARSKE RAZVOJNE AGENCIJE

Odobreno 670 poticajnih kredita

Istarska razvojna agencija svoje programe i razvojne projekte provodi mahom u korist malih i srednjih poduzetnika i obrtnika na području Istarske županije, no isto tako na je i usluzi jedinicama lokalne i regionalne samouprave po pitanju razvoja projektnih prijedloga i ideja te koordinacije aktivnosti vezanih uz županijsku razvojnu strategiju, veli direktor IDA-e Boris Sabatti

Razgovarala
Borka PETROVIC

Istarska razvojna agencija (IDA) proslavila je nedavno 15. godišnjicu od osnutka. Tim smo povodom porazgovarali s njenim direktorom, dr. sc. Borisom Sabattijem, o već odrađenim projektima te novima koji će ova agencija tek provoditi.

Prva agencija u Hrvatskoj

Možete li se, za početak, osvrnuti na značaj IDA-e u proteklom razdoblju?

Istarska razvojna agencija d.o.o. prva je regionalna i jedna od vodećih razvojnih agencija u Republici Hrvatskoj. Osnovana je 1999. godine kao operativno tijelo za provedbu razvojnih programa Istarske županije.

Njena je primarna uloga poticanje razvoja malog i srednjeg poduzetništva u Istarskoj županiji i to kroz pružanje financijske podrške poduzetnicima, provedbu obrazovnih programa, razvijanje poduzetničke infrastrukture, poticanje umrežavanja poduzetnika putem klastera. Kontinuirano radimo na ulaganju u istraživanje i razvoj, informiranju i savjetovanju poduzetnika, pružanju usluga potencijalnim investitorima te na provedbi različitih međuregionalnih i međunarodnih projekata usmjerenih na stvaranje povoljne poduzetničke klime u županiji. Tijekom 2010. godine IDA je imenovana ovlaštenim regionalnim koordinatorom za provedbu razvojnih programa i projekata u Istarskoj županiji, koji će se u budućnosti financirati ponajprije iz strukturnih fondova.

Kome su konkretno namijenjeni IDA-ina programi?

IDA svoje programe i razvojne projekte provo-

di mahom u korist malih i srednjih poduzetnika i obrtnika na području Istarske županije, no isto tako je na usluzi jedinicama lokalne i regionalne samouprave po pitanju razvoja projektnih prijedloga i ideja, koordinacije aktivnosti vezanih uz županijsku razvojnu strategiju a provodi i edukaciju za djelatnike javnog sektora.

Putem osmišljenih kreditnih programa, u suradnji s poslovnim bankama i HBOR-om te uz pomoć uspostavljenog jamstvenog fonda, IDA je tijekom godina odobrila 670 poticajnih kredita za poduzetnike ukupne vrijednosti 60 milijuna EUR.

Nadalje, od 2002. godine IDA se sustavno bavi razvojem ljudskih resursa u privatnom i javnom sektoru putem provedbe ciljano razvijenih obrazovnih programa. U razdoblju od 2002. do 2014. godine IDA je provela 334 seminar za ukupno 7.635 polaznika, mahom obrtnika i malih i srednjih poduzetnika.

Koliko IDA ima zaposlenika, i koliko je od osnutka "povukla" EU sredstava za projekte koje je provodila?

- IDA danas ima ukupno 14 zaposlenika (osam IDA plus šest METRIS) te je do sada uspješno provela 30 projekata, sufinanciranih sredstvima iz europskih fondova, ukupne vrijednosti veće od 40 milijuna eura te direktnog financijskog udjela većeg od pet milijuna eura.

Na kojim projektima je agencija radila tijekom 2014. godine, možete li navesti neke u provedi, budžet, izvore sufinanciranja i glavne aktivnosti projekata?

Tijekom 2014. godine IDA je aktivno provodila sedam razvojnih projekata sufinanciranih sredstvima EU fondova, što u funk-

Razgovor s povodom

Boris Sabatti

ciji nositelja, što partnera; i to pet po programu Jadranska prekogranična suradnja (METRIS PLUS, CLUSTER CLUB, ROOF OF ROCK, NEXT, SMARTINNO). Tu je i jedan strateški projekt po programu Jugoistočna Europa (CLUSTERPOLISEE) te projekt vezan uz informiranje i promidžbu kojeg sufinancira Europska komisija (Europe Direct Pula - EDIC Pula).

Projekti "teški" 20 milijuna eura

Ti projekti pokrivaju širok raspon djelatnosti IDA-e; od razvoja poduzetničke infrastrukture i opremanja te uspostave novog

tehnološkog inkubatora u sklopu projekta CLUSTER CLUB, istraživanja i razvoja po pitanju ekoinovacija u sektoru pročišćavanja komunalnih otpadnih voda u okviru projekta METRIS PLUS, pa do razvoja i umrežavanje tehnoloških inovativnih institucija.

Treba spomenuti i transfer tehnologija na Jadranu u projektu NEXT, zatim primijenjeno istraživanje na kulturnom dobru u okviru projekta ROOF OF ROCK, popularizaciju znanosti i uspostavu prekogranične mreže dionika za razvoj inovacija u sklopu strateškog projekta SMARTINNO.

Također, rad na razvoju novih politika za razvoj klastera u Jugoistočnoj Europi u strateškom projektu CLUSTERPOLISEE te uspostavu info centra za pitanja vezana uz Europsku uniju u projektu Europe Direct Pula - EDIC Pula, čiji je nositelj Grad Pula. Ukupna vrijednost projekata u provedbi tijekom 2014. godine iznosila je 20 milijuna eura, pri čemu je udio IDA-e iznosio dva milijuna eura.

Koje biste projekte ipak izdvojili?

Među najuspješnije projekte IDA-e, ostvarene

uz pomoć EU sredstava, ubrajaju se projekt uspostave i opremanja Centra za istraživanje materijala - METRIS, projekt uspostave Tehnološkog inkubatora za nove inovativne tvrtke te projekt Veletružnice ribe u Poreču.

Strategija 2015.-2020.

Koji su vam prioriteti u 2015. godini, planiraju li se, ili su već u pripremi novi projekt i koliko EU sredstava kanite povući u narednom razdoblju?

Tijekom 2015. godine nastavlja se prije svega rad na osnovnim aktivnostima IDA-e; provedbi kreditnih programa (kamata od 2 do 6 posto) i jamstava za male i srednje poduzetnike i obrtnike (do 75 posto vrijednosti kredita) u suradnji s poslovnim bankama i HBOR-om te rad na obrazovnim programima za javni i privatni sektor.

Isto tako, radit će se na koordinaciji razvoja poduzetničkih zona te daljnjem jačanju uspostavljene poduzetničke infrastrukture; poduzetničkog inkubatora "Izazov" te Tehnološkog inkubatora, kao i na boljem povezivanju poduzetnika putem klastera.

Planira se i dovršetak izrade Županijske razvojne strategije za razdoblje

od 2015. do 2020. godine u koji je IDA uključena u funkciji glavnog koordinatora, zaduženog za umrežavanje ključnih dionika na regionalnoj razini te jačanju partnerskog pristupa.

Očekuju li nas i neke novosti?

Što se segmenta istraživanja i razvoja tiče, znatni će naponi biti uloženi u ulaganje u Centar za istraživanje materijala METRIS te njegovo izdvajanje u ustanovu i vezanu pripremu projekata tematskih istraživanja u suradnji s važnim gospodarskim subjektima u prerađivačkoj industriji u županiji i šire, koji će se djelomično financirati iz strukturnih fondova zahvaljujući novim poticajnim programima Ministarstva gospodarstva.

Radit će se i na poticanju razvoja i uspostavi Centra za popularizaciju znanosti i inovacija među mladima u suradnji sa Zajednicom stručnjake kulture Istarske županije. Planira se i nastavak provedbe pet EU projekata, kao i priprema nekolicine novih, ponajprije u segmentu prekogranične suradnje za razvoj inovacija i poduzetništva, ali i ostalih mnogobrojnih najavljenih programa i natječaja u sklopu strukturnih fondova za 2015. godinu.

IDA u brojkama

- 14 zaposlenika; osam IDA, šest METRIS
- odobreno 670 poticajnih kredita za poduzetnike ukupne vrijednosti 60 milijuna eura
- provedeno 334 seminara za ukupno 7.635 polaznika, mahom obrtnika i malih i srednjih poduzetnika
- uspješno provedeno 30 projekata, sufinanciranih sredstvima iz europskih fondova, ukupne vrijednosti veće od 40 milijuna eura

STUDIJSKO PUTOVANJE POREČKOG INSTITUTA ZA

Najvažniji je dojam na mjestu njegova

Austrijsko iskustvo pokazuje da je on-line prodaja poljoprivrednih prerađevina i prehrambenih proizvoda nužda za držanje koraka s vremenom, ali je manje važna u odnosu na neposredni kontakt s kupcima kojima se uz proizvod nudi i priča o mjestu gdje je on nastao

Napisao i snimio
Davor SIŠOVIĆ

U sklopu međunarodnog projekta "Organizacija sustava izravne prodaje poljoprivrednih proizvoda korištenjem internet tehnologije (OSIPPPIT)", kojeg porečki Institut za poljoprivredu i turizam kao vodeći partner provodi u suradnji s Gradom Vodnjanom, Fakultetom za poljoprivredu i biologiju Sveučilišta u Mariboru, te Znanstveno-istraživačkim centrom Primorskog sveučilišta iz Kopra, organizirano je studijsko putovanje s ciljem upoznavanja primjera dobre prakse u austrijskoj regiji Vulkanland.

Djelujući kao lokalna akcijska grupa s osloncem na europske Leader fondove, Vulkanland je prije petnaestak godina formirana udruga osamdesetak općina u dijelu Štajerske južno od Graza, prema slovenskoj granici. U tom ruralnom području gotovo bez ikakve industrije prevladalo je opredjeljenje za visokokvalitetnu poljoprivrednu i prerađivačku proizvodnju u uskoj sprezi s turizmom, a jedno i drugo temeljeno je na lokalnim resursima i tradiciji. Većina tih prerađivačkih pogona vodi

računa o izboru sirovina i tehnološkom postupku u kojima prevladava ručni rad, pa se većina i naziva manufakturama, a ne tvornicama. Devet najjačih prerađivača poljoprivrednih proizvoda iz tog područja udružilo se u konzorcij "Kulinarisches Vulkanland", a upravo su četiri proizvođača iz tog konzorcija bili "na meti" ove stručne hrvatsko-slovenske ekskurzije.

Voćni balsamico na kapljice

Prvi posjet u sklopu ovog obilaska Vulkanlanda bio je pogonu za proizvodnju voćnih rakija i ocata Goelles u mjestu Riegersburg. U ovom se pogonu proizvode voćne rakije isključivo od sirovina iz regije, a ocat se proizvodi u tri varijante: klasični, "kreativni" (s aromatskim dodacima) i balsamico, a vrhunac proizvodnje ove tvrtke su voćni balsamico octevi odležani 20 godina (koji se inače prodaju po cijeni od 75 eura za jedan decilitar!).

Posjetiteljima je omogućeno vođeno razgledavanje proizvodnih pogona, te kušanje u posebno opremljenim kušanicama, ambijentalno dojmljivim, a zanimljivo je napomenuti da je i u ovom i u drugim posjećenim pogonima uz

kušaonicu uvijek i prodavaonica ne samo proizvoda tog pogona, nego i drugih proizvođača članova konzorcija. Degustacija ocata bila je posebno zanimljiva: voditeljica pipetom zahvaća iz boce i svakome u kušačku žličicu nakapa jednu jedinu kap.

Ista tvrtka koja se bavi proizvodnjom ocata i rakija, Goelles, vlasnik je i Genusshotela Riegersburg, objekta koji nosi čak i službeni titulu "ambasadora

regije Vulkanland". Njegova opskrba oslanja se na sedamdesetak malih proizvođača poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i prerađevina iz regije, a gostima uz reprezentativno predstavljanje regionalne enogastronomije nudi i wellness sadržaje. S vremenom se klijentela ovog hotela profilirala na način da kroz tjedan tu odsjedaju poslovni gosti, a vikendima parovi. Vrlo je naglašena promidžbena veza izme-

Pogonu za proizvodnju voćnih rakija i ocata Goelles u Riegersburgu pažljivo je uređen i za turističke posjete

Prodavaonica sa suhomesnatim prerađevinama pršutane Vulcano: pršuti se uglavnom ne prodaju on-line, ali ova sitnija roba - da

Nalikuje na naše barrique podume, zar ne? Ali ne, u ovim bačvama dozrijeva visokokvalitetni voćni balsamico ocat

Teglice s delikatesnim namazima i umacima od voća i povrća spremne za prodaju - on-line ili na licu mjesta

Atraktivno pročelje pršutane Vulcano u Auersbachu

POLJOPRIVREDU I TURIZAM U AUSTRIJSKI VULKANLAND

ono što proizvode na nastanka

du ponude ovog hotela i njegovih dobavljača, jer se goste upućuje da, ako im se sviđa ono što u hotelu kušaju, posjete i mjesto gdje se taj proizvod proizvodi.

Kako koristiti "ono u teglicama"

Drugi posjećeni proizvodni pogon je manufaktura Haberls & Fink's Echte Delikatessen u mjestu Walkersdorf, koja se bavi preradom voća i povrća, opet pretežito iz regionalnog uzgoja (osim pikantnijih ili tropskih proizvoda) u razne vrste slatkih i slanah namaza i umaka: džemova, chutnneya, pesto umaka, želea, i raznih neobičnih ukusnih kombinacija, primjerice slatkog voća u umaku od octa. Uz proizvodni pogon, u kojem također organiziraju razgledanja i kušanja, stoji i restoran, Gasthaus Haberl, čija se kuhinja bazira upravo na delicatnim proizvodima iz susjednog pogona, dajući tako gostima informaciju ali i inspiraciju kako "ono u teglicama" iskoristiti kod kuće, u vlastitoj kuhinji.

Neobičan način prezentacije rakija: kada kažete "Schnapstresor", automatski rakija percipirate kao nekakvo - blago

U Genusshotelu Riegersburg u komori za dozrijevanje mesa možete čak odabrati koji komad želite da vam pripreme za ručak

Slijedio je posjet pršutani Vulcano u mjestu Auersbach, istarskim slado-kuscima već dobro poznate budući da se već godinama njihovi pršuti predstavljaju na Internacionalnom sajmu pršuta u Tinjanu. U toj je pršutani križanjem četiri pasmine svinja stvorena ekskluzivna pasmina koja najviše odgovara zamisli o kvaliteti konačnog proizvoda, pršuta s kožom sušenog na zraku, tretiranog samo solju i začinskim biljkama.

No uz pršut, koji dostiže cijenu i do 45 eura po kilogramu, Vulcano proizvodi i čitavu paletu od nekoliko desetaka dru-

gih proizvoda od sušenog svinjskog mesa, i to od isključivo od vlastitih svinja kojih je ove sezone utovljeno 6.000 komada. Farma svinja i proizvodni pogon su na drugim mjestima, a lokacija na kojoj se prima-ju posjetitelji sastoji se od pokazne farme sa dvjestotinjak svinja (među kojima dominira nerast težak čak 445 kilograma!), te kušalice s prodavaonicom u čijem je prizemlju uređena pokazna sušionica pršuta i galerija svih važnijih prehrambenih proizvoda regije Vulkanland.

Naposlijetku, manufaktura čokolade Zotter u mjestu Riegersburg bila je

četvrti posjećeni objekt, a ovaj je pogon ujedno i jedna od turističkih perlanica Vulkanlanda: godišnje ga pohodi oko 300.000 turista. Zbog toga je posjetiteljima posvećena velika pažnja: na početku obilaska prikazuje se dokumentarno-propagandni film, a zatim se kreće na podugačku "stazu čokolade" koja interpretira sve faze proizvodnje, a u svakoj je moguće i kušanje: od kakao-zrna preko gorke kakao-mase do nekoliko stotina vrsta ručno rađenih čokolada s mnogim zamislivim ali i nezamislivim okusima. Jedna od posljednjih inovacija manufakture Zotter je - čokolada s oku-

som ribe, odnosno lososa i kokosa, neobična, ali nimalo neukusna!

Pretposljednja postaja je čoko-bar u kome se degustiraju vruće čokolade, slijedi "running chocolate" sekcija u kojoj pred vama prolaze vagončići na minijaturnoj žičari s kockicama novijih čokoladnih okusa, a na kraju morate proći kroz veliki dućan sa svim Zotterovim proizvodima nadohvat ruke i lisnice ili kreditne kartice. Ponudu obilaska pogona Zotter je dopunio i malenim zoološkim vrtom te nizom zabavno-rekreativnih sadržaja za djecu i odrasle, u neposrednom susjedstvu objekta.

Uživo se utržuju vrijednosti regije

Svaki od ova četiri proizvođača ima i on-line prodaju odnosno web-shop svojih proizvoda, no kod svih četiriju mogao se, iz kazivanja njihovih predstera, steći dojam da je to prije nužno zlo,

sa on-line prodaja iznosi 18 posto njihove ukupne prodaje. Svi imaju donji limit vrijednosti on-line narudžbe, između 25 i 50 eura, te gornji limit nakon kojeg prodavatelj pokriva troškove poštarine odnosno isporuke; a kako koriste različite distribucijske servise, i iznosi poštarine su im različiti.

Svi oni većinu prodaje ostvaruju u svojim objektima, od posjetitelja koji se detaljno upoznaju s proizvodom kroz obilazak pogona, prezentaciju i kušanje, te preko posrednika koji njihove proizvode plasiraju dalje u ugostiteljstvo ili maloprodaju, a nedavno je konzorcij Kulinarisches Vulkanland otvorio i prvu zajedničku prodavaonicu u Beču. Njihova je poslovna filozofija da se odnos kupca prema proizvodu najbolje ostvaruje u izvornom ambijentu nastanka tog proizvoda, te da se tako najbolje promoviraju, ali i utržuju, vrijednosti regije,

Tehnolog u pršutani Vulcano objasniti će vam cjelokupni nastanak njihovih proizvoda, s početkom u selekciji svinjskih pasmina

Sve što treba za degustaciju octa kap po kap. Ovo u najmanjim bočicama je balsamico odležan punih 20 godina

način da se bude ukorak s vremenom, nego neka nasušna poslovna potreba. Softverske i administratorske poslove oko održavanja web-shopa neki rade sami, nekima to rade vanjski suradnici, ali na pakiranju i distribuciji on-line naručenih proizvoda rade radnici koji su i inače zaposleni u pogonu.

Nemaju svi jednake koristi od on-line prodaje: dok pršutana Vulcano preko interneta ostvaruje tek tri posto svoga prometa, i to uopće ne pršuta već isključivo manjih, konfekcioniranih proizvoda, kod Haberls & Fink's delikate-

i stoga inzistiraju na otvorenosti posjetiteljima.

U toj bi poslovnoj filozofiji zapravo bila i najbolja pouka za ovaj istarski odnosno hrvatsko-slovenski projekt formiranja servisa za on-line prodaju: u Istri još nemamo niti jednu zajedničku prodavaonicu kvalitetnih regionalnih proizvoda, pa bi najbolje bilo pokrenuti komplementarne prodajne servise, kojima bi internetska prodaja bila tek jedan od potrebnih segmenata. Ili konkretnije: uz web-shop trebala bi postojati i "zemaljska" butiga s tim istim proizvodima, bar tako govori austrijsko iskustvo.

U ROVINJU ODRŽAN PARTNERSKI SASTANAK PROJEKTA ALTERENERGY

Obnovit će se vrtići u Buzetu i Novigradu

Buzet će dobiti novu toplinsku pumpu koja će grijati i hladiti zgradu dječjeg vrtića "Grdelin", dok će Novigrad dobiti kompletnu energetsku obnovu dva dječja vrtića te dviju osnovnih škola • Buzet i Novigrad će dobiti Akcijske planove održive energije

Piše **Paulo GREGOROVIĆ**

Europskim novcem obnovit će se dio javnih ustanova u Buzetu i Novigradu. Najavljeno je to na partnerskom sastanku projekta Alterenergy koji je održan sredinom prosinca u rovinjskom hotelu Lone. Pojašnjeno je da su tim projektom za Buzet i Novigrad izrađene i financirane studije izvedivosti za pilot projekte koji se planiraju realizirati. Buzet će na taj način dobiti novu toplinsku pumpu koja će grijati i hladiti zgradu dječjeg vrtića "Grdelin", dok će Novigrad dobiti kompletnu energetsku obnovu dva dječja vrtića (Tičići i Girasole) te dviju osnovnih škola (Rivarela i Talijanske). Anteo Milos, gradonačelnik Novigrada nam je pojasnio da će ovim projektom iduće godine obnoviti 30-ak godina staru kotlovnicu koja grije te ustanove.

U Novigradu led rasvjeta

Uz to, za Buzet i Novigrad izrađuju se i strateški dokumenti koji će im poslužiti u daljnjem energetsom planiranju i razvoju. Buzet će dobiti osvježeni Akcijski plan održive energije (SEAP) sa svim novim podacima i mjerama, dok će Novigrad dobiti novi SEAP s obzirom da ga do sada nisu imali. Milos je objasnio da će u tom dokumentu biti analizirana potrošnja svih javnih zgrada i javne rasvjete te obrađena mogućnost korištenja biomase i solarne energije.

- Riječ je o projektu vrijednom 100 tisuća eura koji će se kompletno financirati iz Europske unije, a temeljem studije SEAP ćemo u Novigradu

Buzet će dobiti novu toplinsku pumpu koja će grijati i hladiti zgradu dječjeg vrtića "Grdelin"

Novigrad dobiva kompletnu energetsku obnovu dječjeg vrtića "Tičići"

Tko najviše troši energije u Istri

☀ Doris Pajković iz IRENA-e predstavila je energetska situaciju u Istarskoj županiji. Rekla je kako je da najveću potrošnju čine dvije stavke: na transport otpada 43 posto, a jednako toliko i na sektor zgradarstva. Pojasnila je da pod ovim pojmom računaju potrošnju energije poslovnih i stambenih zgrada. Iznijela je kako je treći najveći potrošač industrija te na nju otpada 14 posto potrošnje energije u Istri.

konvecionalnu rasvjetu zamijeniti led rasvjetom, zaključio je.

Na partnerskom sastanku projekta u Rovinju je Iris Jakac iz Grada Buzeta prezentirala dosadašnje aktivnosti u projektima energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije. Riječ je o tri europska projekta na kojima Buzet sudjeluje, i po kojima je proveo i natječe za sufinanciranje energetskih projekata u kućanstvima te energetske certificiranje više stambenih zgrada.

- Nakon postavljanja ekološke javne rasvjete prije dvije godine postignute su uštede od 100 tisuća kuna godišnje. Isti

Patrizia Bosich

Anteo Milos

iznos ušteda trebao bi se postići i zamjenom grijanja u buzetском dječjem vrtiću, čija će investicija biti financirana upravo iz projekta Alterenergy, rekla je Jakac.

Održano osam radionica u Istri

Na partnerskom sastanku u Rovinju je Patrizia Bosich, vršiteljica dužnosti pročelnice županijskog Odjela za međunarodnu suradnju pojasnila zašto će se u ovom projektu financirati samo ta dva istarska grada.

- Istarska županija je početkom 2013. godine raspisala javni poziv za sve općine i gradove sa stanovništvom ispod

10.000 stanovnika. Ovim pozivom se željelo upoznati općine i gradove sa projektom Alterenergy i izabrati neke od njih radi uključivanja u aktivnosti samog projekta. Po završetku javnog poziva izabrani su gradovi Novigrad i Buzet s kojima je potpisan i sporazum o suradnji na projektu. S njima su pokrenute aktivnosti podizanja svijesti i izgradnje kapaciteta koje su usmjerene prema građanima, poduzetnicima i javnim institucijama. Do sada je održano već osam radionica na temu izvora financiranja za energetske održive projekte, primjere dobre prakse koji se mogu primijeniti i u Istri, ener-

getskog planiranje u zajednicama, dostupnim i budućim tehnologijama te o energetske održivim akcijskim planovima - što oni znače za zajednicu i kako se prikupljaju podaci, pojasnila je Bosich.

Ušteda Alterenergyjem

Dodala je da Istarska županija kao partner na projektu raspolaže sa 478 tisuća eura koje koristi za provođenje aktivnosti projekta Alterenergy, a da je ukupna vrijednost projekta 12 milijuna eura koje međusobno dijeli 18 regija iz osam država: Italije, Grčke, Hrvatske, Slovenije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Srbije i Albanije. Pritom su najviše novca povukle regije Puglia (Italija) i Mei (Albanija). Prva će dobiti 3,6 milijuna eura, a druga 2,9 milijuna. Istarska županija će povući koliko i većina ostalih regija.

Bosich je naglasila da je projekt usmjeren na energetske održivost zajednica sa manje od 10.000 stanovnika. "Na razini cijelog projekta napravljene su analize dostupnih tehnologija na području svakog partnera, primjera dobrih praksi, modela financiranja projekata povezanih sa energetske učinkovitosti i obnovljivim izvorima energije. Ove analize su prikupljene i sažete u pet dokumenata koje je projektno partnerstvo prihvatilo kao podlogu za daljnji rad", zaključila je.

Valerio Drandić, načelnik Županijske uprave rekao je da je Istra pristupila projektu Alterenergy prije četiri godine dok nije bila članica EU-a te da očekuje da će regije partnerice u ovom projektu nastaviti suradnju i nakon što ovaj projekt bude završen iduće godine.

Glavni urednik:
Ranko Borovečki
Urednica priloga:
Danijela Bašić-Palković
Izdavač:
Glas Istre novine d.o.o.

Prilog izlazi prvog četvrtka u mjesecu
Prilog je realiziran u suradnji s Istarskom županijom